provincie gouverneur Vlaams-Brabant

FAQ

Q&A: Vragen en antwoorden over het onttrekkingsverbod voor waterlopen in Vlaams-Brabant (15 juli en 29 oktober 2026)

Deze Q&A moet samen worden gelezen met het politiebesluit onttrekkingsverbod onbevaarbare waterlopen en publieke grachten van 15 juli 2026 en het politiebesluit van 29 oktober 2026, uitgevaardigd door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Omwille van de afgelopen droogteperiode en de weersvoorspellingen, zijn maatregelen genomen m.b.t. de captatie van water om de ecologisch goede toestand van de waterlopen in Vlaams-Brabant te beschermen en/of zeker niet achteruit te laten gaan.

Q: Welke maatregelen zijn van kracht volgens de politiebesluiten van 15 juli 2026 en 29 oktober 2026?

A: De gouverneur heeft een onttrekkingsverbod ingesteld voor alle onbevaarbare waterlopen en hun stroomgebieden in onze provincie.
Dit tijdelijke verbod is echter opgeheven voor:

- de Dijle (VHAG: 6551) stroomopwaarts van de samenvloeiing met de Demer (VHAG: 7151) [onttrekkingszones nr. 579, 583, 598, 604, 605, 607, 612, 614 en 620]
- de Winge (VHAG: 7156) [onttrekkingszones nr. 581 en 586]

In deze stroomgebieden zijn de waterstanden voldoende hersteld, waardoor water onttrekken uit onbevaarbare waterlopen opnieuw is toegestaan.

Het tijdelijke besluit wordt deels opgeheven in de volgende gemeenten van Vlaams-Brabant:
Aarschot, Begijnendijk, Bertem, Bierbeek, Herent, Holsbeek, Huldenberg, Kortenberg, Kraainem, Leuven, Lubbeek, Oud-Heverlee, Overijse, Rotselaar, Tervuren, Tielt-Winge, Wezembeek-Oppem, Zaventem.

Let op: in verschillende gemeenten vallen slechts beperkte delen van het grondgebied binnen de zones waarvoor het onttrekkingsverbod wordt opgeheven. Om misverstanden te vermijden, wordt aanbevolen om de geografische afbakening van de betrokken onttrekkingszones nauwkeurig te controleren op de actuele overzichtskaart.

Uitzondering op het verbod is het beperkt onttrekken van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. De onttrekking door hulpdiensten in geval van nood, indien er geen alternatief voorhanden is, is eveneens toegestaan. Tenslotte wordt een uitzondering toegestaan aan de bevoegde waterbeheerder om gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer een minimale hoogte van de waterkolom van 30 cm verzekerd wordt.

Q: Wat betekenen de nummers bij de onttrekkingszones?

A: Deze verwijzen naar de nummering van de zones op de waterloop zoals opgenomen op het provinciale geoloket. Je kan de onttrekkingszones en de geldende onttrekkingsverboden terugvinden op het geoloket waterlopen van de provincie https://geo.vlaamsbrabant.be/waterlopen/

Provincieplein 1, 3010 Leuven • 016 26 78 02 • noodplanning@vlaamsbrabant.be • www.gouverneurvlaamsbrabant.be

provincie gouverneur Vlaams-Brabant

FAQ
DATUM: 29/10/2026

Q: Wat betekenen de VHAG codes?
A: VHA staat voor de Vlaamse Hydrologische Atlas. De VHAG code is de identificatiecode voor de waterloop in het Vlaams Gewest. Meer informatie op https://www.vmm.be/data/vlaamse-hydrografische-atlas

Q: Voor wie geldt het onttrekkingsverbod?
A: Het verbod geldt voor iedereen (dus niet enkel voor landbouwers) die water uit waterlopen wil onttrekken.

Q: Waarom is deze maatregel nodig?
A: Deze maatregel is nodig om de goede ecologische toestand van de waterloop te garanderen en/of niet verder achteruit te laten gaan door bijkomende afname van water. Als het debiet of de hoeveelheid water in de waterlopen verder achteruit gaat, ontstaat er o.m. een zuurstofgebrek waardoor vissen sterven en/of het leven in het water structureel wordt verstoord. Soms wordt de maatregel ook toegepast om voldoende water aan een stroomafwaarts gelegen captatiepunt voor de productie van drinkwater te kunnen blijven verzekeren.

Q: Waar kan ik de besluiten die momenteel van toepassing zijn voor de provincie Vlaams-Brabant terugvinden?
A: U kunt de besluiten nalezen op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant.
https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten

Q: Op basis waarvan wordt dergelijk besluit genomen?
A: De droogtecommissie volgt de stand van zaken m.b.t. de droogte en het risico op waterschaarste nauwgezet op. Deze droogtecommissie adviseert de provinciegouverneur. De provinciegouverneur kan op zijn beurt een provinciaal droogteoverleg organiseren. In dit overleg zetelen vertegenwoordigers van de verschillende waterbeheerders, de natuursector, landbouw en de visserij en de drinkwatermaatschappijen. Het is op basis van het advies van dit overleg dat de gouverneur het politiebesluit heeft uitgevaardigd.

Q: Wat betekent het onttrekkingsverbod uit waterlopen?
A: Dit is een verbod op het capteren (onttrekken) van water door landbouwers en bedrijven uit waterlopen. Uitzondering hierop is het beperkt capteren van drinkwater voor het eigen vee dat nog buiten staat. Het water dient dan ook gebruikt te worden door het vee op het perceel in kwestie. Het beperkt capteren van aanmaakwater voor toegelaten gewasbeschermingsmiddelen is eveneens toegelaten.

Q: Wat is aanmaakwater voor gewasbescherming?
A: Gewasbeschermingsmiddelen worden in hoge concentratie verkocht en moeten met water aangelengd worden alvorens ze mogen ingezet worden. Dit water is het “aanmaakwater”.

Q: Geldt het onttrekkingsverbod voor alle waterlopen in Vlaams-Brabant?
A: Het politiebesluit van 15 juli 2026 vaardigt een onttrekkingsverbod uit voor alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten die hierboven vermeld staan.
Detailkaarten van de stroomgebieden zijn terug te vinden in de bijlage van dit document en op de website van de gouverneur: https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten

Q: Waarom geldt momenteel enkel een onttrekkingsverbod voor bepaalde waterlopen?
A: Het onttrekkingsverbod werd opgelegd voor waterlopen waarvan de ecologische toestand door de lage waterstanden in gevaar komt. Momenteel zijn eer geen voorraadproblemen voor drinkwater en

Provincieplein 1, 3010 Leuven • 016 26 78 02 • noodplanning@vlaamsbrabant.be • www.gouverneurvlaamsbrabant.be

grondwater. Daarom worden er nog geen gebruiksbeperkingen opgelegd op drink- en grondwater, hoewel we iedereen wel oproepen om zuinig om te gaan met water.

Q: Tot wanneer is het onttrekkingsverbod geldig?
A: De einddatum is nog niet bekend. De situatie van de waterlopen wordt systematisch opgevolgd. Omstandigheden zoals het weer kunnen er voor zorgen dat het verbod wordt gewijzigd of ingetrokken. Als het verbod wordt ingetrokken zal dit gebeuren d.m.v. een opheffingsbesluit. Dit besluit zal via de gemeentelijke aanplakborden en via de gemeentelijke websites worden bekend gemaakt. Voor een actueel overzicht kunt u de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant raadplegen: https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten

Q: Voor wie geldt het onttrekkingsverbod uit de waterlopen in Vlaams-Brabant?
A: Voor iedereen binnen het aangewezen gebied waar het verbod geldt.

Q: Wie is bevoegd voor de handhaving op dit politiebesluit?
A: De politie is hiervoor bevoegd.

Q: Wat zijn de gevolgen van een overtreding?
A: Overtredingen op dit politiebesluit worden bestraft met een gevangenisstraf van 8 tot 14 dagen en een geldboete van 26 tot 200 euro[1], of met één van deze straffen alleen.

Q: Wordt een vijver in een (provinciaal) domein in dit verband beschouwd als een waterloop?
A: Neen, een vijver is geen waterloop en daar geldt het onttrekkingsverbod dus niet. Vijverwater is omwille van het grote gevaar voor o.m. botulisme niet geschikt voor het besproeien van gewassen voor menselijke en mogelijk ook dierlijke consumptie.

Q: Mogen vijvers gelegen aan een beek of rivier nog gevuld worden met beek- of rivierwater?
A: Het is aan de waterbeheerder om hierover te oordelen.

Q: Waar kan ik hierover bijkomende informatie vinden?
A: Op de website www.opdehoogtevandroogte.be kunt u meer algemene informatie vinden over de maatregelen die genomen worden door de droogtecommissie.
Op de website van de gouverneur van Vlaams-Brabant vindt u informatie over de situatie in onze provincie https://www.gouverneurvlaamsbrabant.be/de-gouverneur/besluiten.

Bijlagen: toepassingsgebied

Het toepassingsgebied van het gouverneursbesluit is in kaartvorm te raadplegen via deze link.

[1] Deze bedragen worden vermenigvuldigd met 8 conform de Wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten.

Provincieplein 1, 3010 Leuven • 016 26 78 02 • noodplanning@vlaamsbrabant.be • www.gouverneurvlaamsbrabant.be